

Zitting 1982–1983

16 094

**Wijziging van de Advocatenwet
(Nieuwe regeling tuchtrechtspraak)**

Nr. 9

De vroegere stukken zijn gedrukt in de zittingen 1979–1980, 1980–1981 en 1981–1982

EINDVERSLAG

Vastgesteld 18 januari 1983

Kennisneming van de memorie van antwoord en de nota van wijzigingen heeft in de vaste Commissie voor Justitie¹ nog tot de volgende vragen en opmerkingen aanleiding gegeven.

Algemeen

De leden van de P.v.d.A.-fractie hadden in het algemeen met instemming kennisgenomen van de memorie van antwoord. De daarin vervatte beschouwingen zijn niet alleen van belang voor het onderhavige wetsontwerp, maar geven ook aan welke uitgangspunten de Regering denkt te hanteren bij regels voor tuchtrecht die nog ontworpen dienen te worden.

Deze leden konden zich verenigen met het onderscheid dat de Regering maakt tussen privaatrechtelijk verenigingstuchtrecht en tuchtrecht voor vertrouwensberoepen waarin het openbaar belang een rol speelt. Het economische en militaire tuchtrecht staat als publiek sanctierecht hier inderdaad enigszins terzijde.

In dit verband merkten deze leden op dat de Regering de invoering van de geldboetesanctie in het advocatentuchtrecht afwijst met de overweging dat deze sanctie in het tuchtrecht ietwat oneigenlijk is en dat zo'n sanctie dit recht sterk in de buurt van het strafrecht zou brengen. Deze leden waren dat op zich zelf niet oneens met de Regering. Zij vroegen zich echter wel af of de Regering van oordeel is dat de geldboetesanctie dan ook in het privaatrechtelijk tuchtrecht niet meer als sanctie zou moeten worden gehanteerd. Is het verenigen geoorloofd leden een geldboete op te leggen als dit in het tuchtrecht voor vertrouwensberoepen niet het geval kan zijn? Kan de Regering dit toelichten?

De leden van de P.v.d.A.-fractie wilden nogmaals terugkomen op de omschrijving van de strekking van het tuchtrecht voor advocaten. De Regering heeft bij nota van wijziging de betreffende bepaling (artikel 46) aangepast aan artikel 72 van het voorontwerp van wet op de rechtshulp. Deze wijziging had in beginsel de instemming van deze leden. Wel vroegen zij het oordeel van de Regering over het commentaar van mr. J. B. Bitter (Advocatenblad 16 november 1982) met betrekking tot de nu weggelaten formulering «handelen of nalaten dat een behoorlijk advocaat niet betaamt.»

Deze leden meenden overigens dat onder het begrip «het belang van een behoorlijke rechtshulpverlening» ook de gedragingen van advocaten

¹ Samenstelling:

Leden: Haas-Berger (PvdA), Stoffelen (PvdA), G. C. van Dam (CDA), Kosto (PvdA), voorzitter, Salomons (PvdA), Patijn (PvdA), K. G. de Vries (PvdA), Evenhuis-van Essen (CDA), Wessel-Tuinstra (D'66), Faber (CDA), Tripels (VVD), ondervoorzitter, Buikema (CDA), Van der Burg (CDA), Schutte (GPV), Krajenbrink (CDA), Lankhorst (PPR), Van Es (PSP), Dales (PvdA), Janmaat (Centrumpartij), Korthals (VVD), Wiebenga (VVD), De Grave (VVD), Lucassen-Stautterer (VVD).

Piv. leden: Van den Bergh (PvdA), vacature PvdA, Hermes (CDA), Stemerdink (PvdA), Van Kemenade (PvdA), Wallage (PvdA), Gualthérie van Weezel (CDA), Kraaijeveld-Wouters (CDA), Van Agt (CDA), Dees (VVD), Cornelissen (CDA), Gardeniers-Berendsen (CDA), Leerling (RPF), Dijkman (CDA), Brouwer (CPN), Van Ooijen (PvdA), Van Dis (SGP), Hermans (VVD), Jacobse (VVD), Rempt-Halmmans de Jongh (VVD), Lauxtermann (VVD).

tegenover derden dienen te worden gevat, zodat een nadere formulering in artikel 46 naar hun oordeel niet nodig was.

De hier aan het woord zijnde leden stemden in met de ook door hen voorgestane wijziging van het standpunt van de Regering met betrekking tot de openbaarheid van behandeling in de Raad van Discipline respectievelijk het Hof van Discipline. De Regering deelt mee dat zij zich hierbij baseert op artikel 20 van de Wet op de rechterlijke organisatie. Waarom is echter afgeweken van dat artikel voor zover dit bepaalt dat afwijking van het beginsel van openbaarheid in het proces-verbaal van de zitting moet worden vermeld?

Ten aanzien van de opmerkingen van mr. Bitter in het eerder genoemde artikel in het Advocatenblad en van de Nederlandse Orde van Advocaten in zijn brief van 13 december 1982 omtrent de schending van belangen van derden bij openbaarheid wilden deze leden gaarne het commentaar van de Regering vernemen. Vooralsnog meenden zij dat het in dezen gaat om de oude discussie bij openbaarheid tussen hen die uitgaan van «ja mits» en diegenen die zweren bij «neen tenzij». Deze leden huldigden in het algemeen het eerste standpunt.

De leden van de C.D.A.-fractie hadden met voldoening vastgesteld dat vele van de door hen gemaakte opmerkingen zijn verwerkt in de bij de memorie van antwoord gevoegde nota van wijziging. Zij wezen daarbij met name op: de rol van de deken bij de indiening van een klacht, de procesrechtelijke positie van de klager, de openbaarheid van de zittingen van de desbetreffende tuchtcolleges en de mogelijkheid van verzet tegen beslissingen van de voorzitter van de Raad van Discipline.

Deze leden stemden ermee in dat de wettelijke tuchtrechtspraak voor de advocatuur in de allereerste plaats de bescherming van publieke belangen beoogt. Zij neigden er dan ook toe de Regering te volgen in het op principiële gronden afwijzen van een paritaire samenstelling van de raden van discipline.

Meer moeite hadden deze leden met de door de Regering voor deze afwijzing aangevoerde systematische grond, namelijk dat ook de tuchtcolleges voor andere vertrouwensberoepen niet paritair zijn samengesteld. Zulks levert naar het oordeel van de hier aan het woord zijnde leden geen argument van gelijke betekenis op nu het thans gaat om een modernisering van de tuchtrechtspraak, waarmee dus niet gezegd is dat de samenstelling van andere tuchtcolleges juist en voor altijd geldend zou zijn.

De leden van de C.D.A.-fractie zouden gaarne nog een reactie van de Regering vernemen op de opmerkingen van mr. Bitter in het Advocatenblad van 16 november 1982, met name wat betreft het tegen de gewijzigde formulering van artikel 46 ingebrachte bezwaar dat daarmee de mogelijkheid van tuchtrechtelijke toetsingen van gedragingen tegenover derden zou worden uitgesloten.

Deelt de Regering voorts de opvatting, zoals vertolkt in voormeld artikel in het Advocatenblad, dat steeds moet worden afgezien van openbaarheid van de zitting indien belangen van derden in het geding zijn of – subsidiair – de klacht afkomstig is van de tegenpartij? Wat is tenslotte het oordeel van de Regering omtrent de voorgestelde toevoeging aan artikel 47?

De leden van de V.V.D.-fractie konden zich in grote lijnen verenigen met de memorie van antwoord en de nota van wijziging. Op enkele hierna te noemen punten behielden zij echter reserves.

Het was deze leden opgevallen dat blijkens een mededeling van de Nederlandse Orde van Advocaten geen overleg met de Orde meer heeft plaatsgevonden over de uit te brengen memorie van antwoord en nota van wijziging. Waarom heeft de Regering daarvan afgezien?

Deze leden konden zich geheel verenigen met de in de memorie van antwoord omschreven uitgangspunten voor het wettelijk tuchtrecht voor vrije beroepen. Meer speciaal wilden zij onderschrijven dat het publiekrecht-

telijk geregelde tuchtrecht niet mag worden beschouwd als een recht ten behoeve van de beroepsgroep als zodanig, en dat dit tuchtrecht niet de verhouding vermag te regelen tussen de beroepsgenoot en de betrokken cliënt, welke laatste rechtsverhouding immers geheel door het privaatrecht wordt bepaald. Alleen in zoverre in die in wezen privaatrechtelijke rechtsverhouding door de gedragingen van de beroepsgenoot het publieke belang wordt gelaedeerd, dient het tuchtrecht daarin te voorzien.

Anders dan mr. Bitter in zijn artikel in het Advocatenblad waren de leden van de V.V.D.-fractie van mening dat in het huidige artikel 46 het optreden van de advocaat zonder enige beperking onder de tuchtrechtspraak valt. Immers wanneer men in artikel 46 onder meer leest: «ter zake van enig handelen of nalaten in strijd met het belang van een behoorlijke rechtshulpverlening», dan vallen daaronder ook de in het artikel van mr. Bitter vermelde gevallen, zoals onbehoorlijke bejegening van een rechter, het onbehoorlijk optreden tegenover opsporingsambtenaren, het onjuist optreden van een advocaat als curator in een faillissement. Immers al zulke handelingen moeten «in strijd worden geacht met het belang van een behoorlijke rechtshulpverlening».

De hier aan het woord zijnde leden konden zich geheel verenigen met de uiteenzetting van de bewindsman omtrent de raden van discipline. Zij waren van mening dat, gelet op het feit dat in het nieuwe tuchtrecht ook de klager in beroep kan gaan en daardoor het aantal beroepszaken aanmerkelijk zal toenemen, het aantal leden van het Hof van Discipline op zijn minst zal moeten worden verdubbeld. Bovendien meenden zij dat naar analogie van artikel 46 a lid 2 ook het hof de mogelijkheid zou dienen te worden geboden elders zitting te houden en dat eveneens het hof de mogelijkheid zou dienen te hebben een getuigenverhoor aan één raadsheer-commissaris toe te vertrouwen.

De leden van de fractie van D'66 constateerden dat het wetsontwerp door de nota van wijziging aanzienlijk is gewijzigd. Zij waren in het bijzonder verheugd dat thans de bevoegdheid van de klager om zich door een raadsman te laten bijstaan en de processtukken in te zien in het wetsontwerp is opgenomen. Ook hadden zij met belangstelling kennisgenomen van de verhandeling over de algemene uitgangspunten voor het tuchtrecht voor vrije beroepen. In de daar uiteengezette twee-sporenbenadering herkenden zij veel van hetgeen zij in het voorlopig verslag hadden bepleit.

Ook deze leden hadden kennisgenomen van de publikatie van mr. Bitter, waarin een derde spoor in dit verband wordt bepleit. Zijn redenering gaat uit van de veronderstelling dat het publiekrechtelijke element in de nu gepresenteerde voorstellen te veel op de achtergrond dreigt te komen, en hij meent dat over het hoofd wordt gezien dat er bij advocaten behoefte bestaat aan de mogelijkheid van tuchtrechtelijke toetsing van nog een andere categorie gedragingen, te weten gedragingen tegenover derden. Hij doelt daarbij op personen, groepen, instellingen, die geen cliënten zijn van de advocaat, waaronder ook de tegenpartij valt te begrijpen. Meer in concrete zin zouden dat de gedragingen van rechters kunnen betreffen, het optreden tegenover opsporingsambtenaren, het gebruik van privileges met betrekking tot gedetineerden, het optreden als curator in faillissement, als arbiter enzovoorts.

Ook deze leden achtten hier een duidelijk openbaar belang aan de orde. Dit zijn evenwel niet klachten over «gedragingen tegenover de (eigen)cliënten», noch over «gedragingen binnen de organisatie of kring waarvan zij deel uitmaken», zoals de memorie van antwoord op bladzijde 3 stelt. Is de Minister bereid de tuchtnorm te wijzigen, opdat tevens recht wordt gedaan aan bovenstaande overwegingen?

De door vele fracties bepleite pariteit in de raden van discipline heeft de Minister niet tot wijziging van het wetsontwerp gebracht, zo moesten de leden van de fractie van d'66 constateren. Zij betreurden dit zeer. De argumenten om tot paritaire samenstelling over te gaan hebben naar hun oordeel, ook na de opmerkingen in de memorie van antwoord, hun geldigheid behouden. Zij voelden zich door hetgeen daar wordt betoogd zelfs in hun overtuiging gesterkt. De Minister noemt in de memorie van

antwoord nogmaals de uitgangspunten van het wettelijk tuchtrecht, zoals hierboven aangegeven, en verbindt daaraan de conclusie dat in materiële zin dispariteit ontbreekt. Hij licht dit toe door met enige nadruk te stellen dat voor de advocatuur de kwaliteit van de rechtshulpverlening ook qua bejegening van de rechtzoekenden vooropstaat. Bij kennisneming van uitspraken van de raden van toezicht zou blijken dat de in de tuchtrechtspraak optredende advocaten zich van dat belang bewust zijn.

De hier aan het woord zijnde leden konden deze zienswijze in het algemeen zeker onderschrijven, maar juist gelet op deze omstandigheden lag het naar hun mening voor de hand het ontbreken van de materiële dispariteit formeel te bezegelen met een pariteit bij de samenstelling van de raden van discipline. Met de opmerking dat dit overbodig is omdat een beroepsmogelijkheid bestaat, wordt miskend het grote belang van de afhandeling in eerste instantie. Het aantal drempels, gelet op de positie van de deken en de psychologische barrières, is reeds nu niet onaanzienlijk.

Ten slotte verwezen deze leden nog naar de tuchtrechtspraak voor notarissen. Zoals de memorie van toelichting bij het onderhavige wetsontwerp (blz. 19) en die bij het wetsontwerp dat strekt tot wijziging van de Wet op het Notarisambt (17 404) vermelden, wordt bij de samenstelling van de Kamers van Toezicht het benoemingsbeleid van de Minister van Justitie geleid door de wens van pariteit. Hoewel niet gezegd kan worden dat voorstellen zoals die thans voor de advocatentuchtrechtspraak ter tafel liggen onderdoen voor die van de notarissen, helaas is eerder het tegendeel het geval, meenden deze leden dat op dit punt de advocatuur bij de opzet van de regeling voor het notariaat kan aansluiten.

Tevens hadden deze leden kennisgenomen van de praktische bezwaren van de Minister tegen vertegenwoordiging van het heterogene gezelschap van rechtzoekenden in de raden. Ook zij onderkenden hier in beginsel moeilijkheden, doch naar hun mening behoeven deze aan het scheppen van pariteit niet in de weg te staan. Bij voorbeeld zouden meer leden uit de rechterlijke macht kunnen worden aangetrokken. Met name bij leden van de rechterlijke macht mag worden verwacht dat zij zich goed kunnen vinden in de reeds aanwezige materiële pariteit, zoals in de memorie van antwoord geschetst, terwijl zij dicht genoeg staan bij de ontwikkelingen binnen de advocatuur. Bovendien mag men aannemen dat zij uitermate geschikt zijn voor een functie in de raden, gelet op het feit dat het bij de onderhavige tuchtrechtspraak gaat om normen die nog volop in ontwikkeling zijn.

Deze leden vroegen de Regering tevens nog eens uiteen te zetten waarom organisaties als de Consumentenbond als onafhankelijke derden niet geschikt zouden zijn. In welke zin kunnen de belangen van de rechtzoekende bij een behoorlijke rechtshulpverlening en het consumentenbelang uiteenlopen? Is de veronderstelling niet gewettigd dat het mogelijk zal zijn uit de Consumentenbond of uit daarmee verwante organisaties, personen te vinden die geschikt zijn voor een zetel in de raden?

De leden van de S.G.P.-fractie stemden het tot voldoening dat een aantal (mede) door hen gemaakte opmerkingen had mogen leiden tot aanpassing van het wetsontwerp. Niettemin hadden zij nog enige nadere vragen.

In de memorie van antwoord worden onder meer beschouwingen gewijd aan de uitgangspunten voor het wettelijk tuchtrecht voor o.a. advocaten. De afbakening enerzijds naar het privaatrechtelijk tuchtrecht en anderzijds naar het publiekrechtelijk sanctierecht leidt ertoe, dat aan het tuchtrecht voor advocaten, dat ten dienste staat van publieke belangen, vooral een functie wordt toegekend in de verhouding advocaat-client, in de verhouding tussen de advocaat en de organisatie waarvan hij deel uitmaakt, en in de betrekkingen tussen de beroepsbeoefenaren onderling. Opvallend vonden deze leden dat geen of vrijwel geen aandacht wordt besteed aan de relatie tussen de advocaat en de wederpartij van zijn cliënt, en aan het optreden van de advocaat tegenover derden in ruime zin. Berichten willen dat

klachten over de advocaat betreffende zijn optreden tegenover niet-cliënten en niet-beroepsgenoten een belangrijk en zelfs groeiend deel uitmaken van het totale aantal klachten dat bij de dekens wordt ingediend. Kan de Minister deze berichten bevestigen? Onderschrijft hij de opvatting dat ook het optreden van de advocaat in bedoelde verhoudingen het openbaar belang raakt? Indien deze vragen bevestigend beantwoord mochten worden, onderkent de Minister dan de behoefte dat ook gedragingen in verhoudingen als bedoeld tuchtrechtelijk getoetst kunnen worden? Indien ook laatstgenoemde vraag bevestigend beantwoord zou worden, dient zich een nieuwe vraag aan, namelijk of artikel 46 geen aanvulling behoeft in die zin, dat advocaten ook aan tuchtrechtspraak onderworpen zijn ter zake van hun beroepsuitoefening in algemene zin.

Mede met het oog op de plaats en de belangen van de derden-klagers in het advocatentuchtrecht dringt zich naar de mening van deze leden de vraag op, of nadere regels nodig zijn ten aanzien van de openbaarheid van de tuchtrechtprocedure. Ook de Minister heeft de positie van de *derde-belanghebbende in de memorie van toelichting aangesneden*. Kan hij ook na de aangebrachte wijziging verzekeren dat de deuren gesloten kunnen worden in het geval dat belangen van derden in het geding zijn of, subsidiair, in het geval dat de klacht afkomstig is van de tegenpartij?

Ten slotte vroegen deze leden nog of het mogelijk is dan wel mogelijk gemaakt moet worden dat een getuigenverhoor door één lid van de raad kan plaatsvinden. Bestaat hier niet een zekere analogie met de burgerlijke en binnenkort ook met de belastingrechtspraak?

De leden van de P.P.R.-fractie vonden het wetsontwerp op een aantal punten duidelijk verbeterd, met name waar het gaat om het openbaar maken van de zittingen van de Raden van Discipline. Desalniettemin blijven er nog belangrijke verschillen van inzicht. Naar het oordeel van deze leden is een verdere versterking van de positie van de klager in het belang van een behoorlijke rechtshulpverlening. Door de positie van de klager te *minimaliseren, hetgeen de Minister in feite doet, wordt te eenzijdig het accent gelegd bij de advocatuur*. Zo stelt de Minister op blz. 4 van de memorie van antwoord dat het publieke belang noopt tot materiële normen en gedragsregels welke aan die beroepsgroep eigen zijn. Verder stelt hij nadrukkelijk dat hij deze toetst op hun implicaties. Maar het is de Minister toch ook bekend dat talrijke normen door de advocatuur zelf ontwikkeld worden, zonder dat hij deze toetst op hun implicaties voor de met een goede rechtshulpverzorging gemoeide belangen?

De leden van de P.P.R.-fractie hielden vast aan hun standpunt dat de meerderheid van de Raden van Discipline niet uit beroepsgenoten zou mogen bestaan. Indien praktische bezwaren bij de selectie van vertegenwoordigers van de cliënten onoverkomelijk zouden zijn, zou het aantal onafhankelijke buitenstaanders, te weten leden van de rechterlijke macht, op zijn minst aanzienlijk dienen te worden uitgebreid. Vooralsnog waren deze leden niet overtuigd van de onoverkomelijkheid van de bezwaren tegen een paritaire samenstelling van de raden. Ook ten aanzien van de centrale positie van de deken hielden zij bedenkingen. Naar hun oordeel onderschat de Minister in hoge mate het drempelverlagende effect dat kan uitgaan van een onpartijdige en onafhankelijke klachtenopvang. De deken zal door de klager vooral gezien worden als lid van de beroepsgroep.

Artikelen

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen de Regering commentaar te leveren op de opmerkingen van de Nederlandse Orde van Advocaten in zijn eerdergenoemde brief van 13 december 1982 inzake de daarin genoemde artikelen.

Artikel 46c, lid 5

De leden van de V.V.D.-fractie vroegen zich af of het voorgestelde lid 5 van artikel 46, inhoudende dat de Raad van Toezicht zorgdraagt voor voldoende bekendmaking in het arrondissement van de plaats en de tijd waarop de deken of zijn plaatsvervanger zitting houdt, wel beantwoordt aan hetgeen kennelijk wordt beoogd. Zij meenden dat de bepaling een uitermate bezwaarlijke opgave voor de raden van toezicht betekent en ook verarring kan scheppen.

Het woord «zitting houden» zou vooreerst betekenen dat men onaangevend naar de «zitting» zou kunnen komen, nog afgezien van het feit dat nieuwsgierigen wellicht zouden kunnen denken dat er een zitting wordt gehouden waarin wat te beleven valt, als ware het een politierechterzitting.

De vraag zou verder moeten worden beantwoord of de zittingen openbaar dienen te zijn.

Het wilde deze leden voorkomen dat de bepaling ook voorbijziet aan het feit dat de gevallen in ernst en spoedeisendheid zeer kunnen verschillen, zodat het niet goed mogelijk lijkt op van tevoren door de Raad van Toezicht vastgestelde plaats en tijden klachten door de deken te doen behandelen.

Verder miskent de bepaling het feit dat de deken in overleg met de klager plaats en datum van de bespreking vaststelt, en dat de datum waarop de deken moet proberen met klager en beklagde tot een minnelijke oplossing te geraken slechts in overleg met alle betrokkenen kan worden vastgesteld.

De aan het woord zijnde leden meenden dat in de praktijk aan een dergelijke bepaling geen enkele behoefte zal bestaan. Voldoende is dat op enigerlei wijze kenbaar wordt gemaakt wie de Dekens der Orde van Advocaten is, en wie de plaatsvervangend deken, tot wie klagers zich kunnen wenden. Dit kan genoegzaam geschieden door een mededeling op het publikatiebord in het Paleis van Justitie in het arrondissement, op de aanplakborden bij de kantongerechten en bij de bureaus voor rechtshulp.

Artikel 46c, lid 6

De leden van de V.V.D.-fractie meenden dat hier een extra taak aan de deken wordt gegeven waaraan in de praktijk geen behoefte bestaat. Verder brengt de bepaling het bezwaar met zich mee dat in strijd met de belangen van de privacy de deken gehouden zou zijn de door hem bewerkstelligde minnelijke regelingen in een openbaar verslag neer te leggen.

Verder gingen deze leden van de veronderstelling uit, dat de bepaling toch niet ten doel heeft de deken door de Raad van Discipline te doen controleren.

Kortom, deze leden waren van mening dat het voorgestelde lid gevoeglijk kan worden geschrapt.

Artikel 47

Naar 49, oordeel van de leden van de V.V.D.-fractie is het wat zwaar en onnodig belastend om bij voorbeeld ook getuigenverhoren door de voltallige Raad van Discipline, althans door vijf leden van de raad, te doen plaatsvinden. Ook in civiele zaken draagt een meervoudig college het getuigenverhoor meestal op aan één rechter-commissaris, zoals ook in strafzaken het verhoor en de instructie vaak ook aan een rechter-commissaris worden opgedragen. Het wilde deze leden daarom voorkomen dat uit praktische overwegingen een bepaling wenselijk is, dat de Raad van Discipline het verhoor van getuigen aan één van zijn leden kan opdragen.

Artikel 48, lid 6

Door de Stichting Rechtswinkel Amsterdam en de Nederlandse Orde van Advocaten is in brieven van respectievelijk 25 november en 13 december

1982 aandacht gevraagd voor de nieuwe formulering van het zesde lid van artikel 48. De beide commentaren zijn achtereenvolgens gematigd positief en volledig negatief. De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen de Regering de argumenten uit beide brieven te becommentariëren. Daarbij merkten zij op dat in het zesde lid van artikel 48 uitsluitend één van de elementen uit artikel 46, in welk artikel de strekking van het tuchtrecht voor advocaten is omschreven, is opgenomen. Is er een samenhang tussen de artikelen 46 en 48, zesde lid?

Het geval kan zich voordoen, aldus de leden van de V.V.D.-fractie, dat de klager aan het bepaalde in artikel 48, lid 6, niet heeft gedacht, maar dat de feitelijke situatie zo evident is dat de raad een duidelijke uitspraak ambts-halve dient te geven. Het zou te betreuren zijn wanneer deze bepaling zodanig zou worden geïnterpreteerd, dat een uitspraak alleen maar op uitdrukkelijk verzoek van de klager zou behoeven te worden gedaan.

Artikel 49, lid 11

De leden stelden hierbij de vraag, of de bewindsman bereid is een verduidelijking te geven in die zin, dat als gewichtige reden voor sluiting van de deuren, onder meer het geval geldt dat belangen van derden in het geding zijn, en dat sluiting in ieder geval moet plaatsvinden indien de klager zulks nadrukkelijk wenst.

Artikel 56b

De leden van de V.V.D.-fractie waren van mening dat de in artikel 56b voorziene verzetprocedures gevoeglijk kunnen worden gemist. Vooreerst betreft het hier gevallen die zo evident zijn, dat in redelijkheid niet kan worden verondersteld dat een verzet nog enige kans van slagen heeft.

In de tweede plaats verdraagt verzet in de appelfase van een tuchtrechtelijke procedure zich niet goed met het wezen en de doelstellingen van een dergelijke procedure. Het zou erop neerkomen dat een derde behandeling plaatsvindt, ervan uitgaande dat de beroepschriften de gronden en middelen van het hoger beroep zullen dienen te bevatten, althans een aanduiding van de gronden en middelen van het hoger beroep.

Deze leden merkten voorts op dat het aanbeveling zou verdienen in lid 1 van artikel 56a niet de termijn van dertig dagen aan te houden, doch «zo mogelijk». Niet valt te duchten dat de voorzitter van het hof langer dan noodzakelijk een beslissing ex artikel 56a zal aanhouden. Het is bovendien niet ondenkbaar dat door een veelheid van te behandelen zaken het onmogelijk is binnen dertig dagen na indiening de met redenen omklede afwijzende beslissing te formuleren. In de derde plaats is degenen die in beroep gaat erop voorbereid dat zijn beroep niet binnen dertig dagen na indiening zal zijn behandeld.

Onder het voorbehoud dat bovenstaande vragen en opmerkingen tijdig tevoren schriftelijk zullen zijn beantwoord, acht de commissie de openbare beraadslaging over het wetsontwerp voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
Kosto

De griffier van de commissie,
Kerkhofs